

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

426. An, & qualiter legitimè electus, postquam electioni consentit, administrare actu possit ante confirmationem tanquam principalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

conjugium illud spirituale non contrahi electione solâ & electi consensu: Pass. *loc. cit.* n. 8.

4. Probatum & aliâ ratione à priori à Pass. *loc. cit.* n. 7. electum ad Prælaturam, quæ est cum jurisdictione (idem est de officijs alijs ecclesiasticis, quæ sunt cû solâ administratione) vi solius electionis non habere jurisdictionem (adeo que jurisdictione uti non posse, non quia habet eam ligatam & impeditâ, sed quia nullatenus eam habet) neque eam habere posse vi electionis ab Electoribus; siquidem nemo dat, quod non habet; at Electores ad ecclesiastica ministeria non habent potestatem jurisdictionis ecclesiasticæ, utpote quam Christus soli Petro ejusque successoribus commendavit, ita ut Ecclesia ut distincta à suo capite summo pontifice nullam habeat jurisdictionis seu, spiritualis gubernationis potestatem, sed illius sit, pacisci & gubernari (uti etiam id tradit Laym. in c. cum venerabilis, de consuetud. n. 3, ubi; quod Ecclesiæ ministri & prælari non sunt capaces jurisdictionis consequendæ & exercendæ, nisi cum ordine ad Papam, à quo tanquam capite omnis ecclesiastica potestas in inferiores ministros conveniente ordine descendit, pro quo citat seipsum, Theol. mor. l. 1, tr. 4, c. 7, §. 2.) unde illâ suâ electione non dat potestatem hanc jurisdictionis, sed solum id, quod Christus & summi Pontifices concessere, ut daret; potestatem enim eligendi ad officia Papatu inferiora non habet, nisi ex summorum pontificum auctoritate, qui concedentes Electoribus electionem puram, & reservantes sibi vel alijs Prælatis confirmationem vel institutionem, sibi quoque vel alijs reservarunt facultatem largiendi potestatem officiorum ecclesiasticorum, quam tamen legitime electis promiserunt. Unde jam ex eo, quod detur potestas absque eo, quod detur illius exercitium (ut videre est in ordinato in sacerdotem, cui vi ordinationis datur potestas remittendi peccata, negato illi ejusdem potestatis exercitio, usque dum subjiatur ei populus, in quem illam exercent. Item in consecrato in Episcopum nullâ assignatâ ei diocesi) pessime infertur, sic contingere in electione. Quinimo, cum per electionem electo determinetur materia seu populus exercendæ potestatis; quia eligitur præsul determinatæ Ecclesiæ, si revera per electionem acciperet hanc potestatem, ex hac saltem parte nihil deesset, quod minus etiam simul per eam haberet hujus potestatis exercitium. Pass. *loc. cit.* n. 9.

Quaestio 425. An, & qualiter legitime electus ante confirmationem habeat jurisdictionem seu potestatem administrandi ea, quæ sunt beneficii seu Prælatuæ, saltem in habitu, seu quo ad actum primum?

Respondeo: non convenire in hoc AA. nam quidam cum Gloss. in c. quanto. d. 63, v. relatio. *vers. si querat.* tenent, habere illum eam in habitu, seu quò ad actum primum, non item quò ad actum secundum, seu quò ad exercitium. sic docet Lott. l. 3, g. 17, n. 76. ubi: secutâ in tempore acceptatione electi, simulque peritâ electionis confirmatione (in quibus duobus consistit officium electi) censetur electo jus prælaturæ acquisitum in habitu, non tamen etiam in actu & exercitio. citat pro hoc Abbatem in c. nosti. de elect. n. 2. Felin. in c. cum Bertoldus. n. 2, de sent. & re judicat. Sigism. de Bonon. de elect. p. 1, c. 6 dub. 44 n. 1. &c. Et ne censeri possit loqui de jure Prælaturæ acquisito in habitu seu tan-

tum in actu primo proximo, addit Lott. n. 77, & 78. quod enim dicitur, electum ante confirmationem non habere plenitudinem officii, à quo pendet administrandi potestas, juxta c. nihil. de elect. intelligitur de exercitio, non de jure ipso administrandi, ut Præpos. in c. 1. d. 23, n. 23. Econtra probabilius & conformius iis, quæ dicta sunt à nobis *quest. præced.* tradunt alii, per electionem ab Episcopo aliòve Prælato acceptatam (seclusâ speciali concessione Sedis Apolliticæ) non acquiri jurisdictionem & potestatem illam, ne quidem in actu primo, sed purè solum jus petendi illam à Superiore seu confirmatore conferendam; eò quòd jurisdictionis illa & potestas non detur, nec dari possit, ut dictum, ab Electoribus; ita docent Laym. ad c. nosti. de elect. n. 1. citans seipsum Theol. mor. l. 1, tr. 4, c. 7, §. 2. & ex eo Pirh. ad tit. de elect. n. 228. Verùm supponendo etiam tantisper primam sententiam, seu quòd revera jus ipsum seu ipsam jurisdictionem & administrationis potestatem habeat, est

Quaestio 426. An, & qualiter legitime electus, postquam electioni consensit, administrare actu possit, seu habeat exercitium administrationis ante confirmationem tanquam principalis?

Respondeo in genere: veritum est electis, ne se ingerant administrationi ante confirmationem, siue omnis illis interdicta est administratio, c. nosti. & c. qualiter. de elect. Azor. p. 2, l. 3, c. 17, g. 14. Lott. l. 3, g. 17, n. 289. & l. 1, g. 27, n. 3. Pass. de elect. c. 33, n. 2. Tamb. de jure Abb. tom. 1, d. 6, g. 2, n. 3. Prohibeturque administrare tam in temporalibus quam spiritualibus; tam in partem quam in totum, tam per se quam per alios, & quovis alio colore quaesito, ut expresse constituitur c. avaritia. de elect. in 6. quòd enim ibi dicitur de administratione facta ab electo sub titulo economi aut simili, idem censendum de administratione, quam electus exercet ut principalis. Pass. *loc. cit.* Quin etiam tam directe quam indirectè, ut Tamb. Exstat quoque constitutio 86. Pii IV. in qua specialiter circa Abbatias, Præposituras aliisque Dignitates conventuales interdicuntur hæc administratio. Pass. & Tamb. *ll. cit.*

2. Talis actus administrationis prohibitus ante confirmationem, ut constat ex c. qualiter. est, si electus à subditis, siue laicis, siue Clericis, ex gat & recipiat juramentum fidelitatis, vel promissionem obedientiæ. Pass. *loc. cit.* n. 3. citans Abb. in c. qualiter. n. 1. Barbof. ad cap. avaritia. n. 9. & de off. Episc. ab leg. 57, n. 204. Per hoc verò, quòd permittat neoelectus se installari, seu poni in thallo, seu sede Prælati, non censetur immiscere se administrationi Prælaturæ; quia hæc installatio non est administratio officii, seu Prælaturæ, sed signum quoddam, ut Pass. vel etiam inmissio aliqua in possessionem, ut Pirh. eamque generalis consuetudo excusat. Pass. *loc. cit.* n. 3. Pirh. de elect. n. 290. citans Abb. in cap. qualiter. n. 1. Innoc. *ibid.* v. immiscuit.

3. Ratio autem, cur electus jura Ecclesiæ & Prælaturæ administrare non debeat ante confirmationem, est; quia alias confirmatio nihil, aut vix aliquid operaretur, si ante illam competere potestas actu administrandi, neque is multum sollicitus foret de obtinenda confirmatione, ne se periculo callationis electionis exponeret; & si quando contingeret callari electionem, non ita facile à Prælato

tura, quam jam administrare cepit, removeri posset. Azor. loc. cit. Pirh. ad tit. de elect. n. 287. citans Host. in c. qualiter. de elect. ad inirium. & Gl. in cap. avaritia. v. confirmetur. Porro hæc intelligenda, quantum est ex vi electionis, & quantum est de jure communi, sub limitationibus tamen etiam, de quibus paulò post.

Quæstio 427. An saltem ut œconomus, vel ut Procurator, similivè titulo non principali administrare possit?

1. Respond. negativè Lott. lib. 1. q. 27. n. 4. & 5. Pass. loc. cit. n. 4. Pirh. ad tit. de elect. n. 29. cum communi, juxta expressum textum cap. avaritia. de elect. in 6. qui canon emanavit à Gregor. X. in generali Concilio Lugdun. ad obviandum fraudibus, quas quidam consueverant facere legibus veterantibus neo-electis administrationem ante confirmationem, dum hi avaritiâ & ambitione eos impellentè procurabant interim, usque dum confirmarentur, committi sibi tanquam œconomis vel procuratoribus, similivè titulo prælaturam, seu beneficium. Hinc statutum in dicto cap. ne quis administrationem dignitatis, ad quam electus sub titulo œconomi aut procuratoris aliòve qualito colore (v. g. vicarie aut commendæ, vel ut Canonicus ejusdem Ecclesiæ, ut Pirh. loc. cit. juncta Gl. hic. v. colore) in spiritualibus (quale est infligere censuras, dispensare &c.) vel temporalibus (ut est recipere census, debita, habere curam colligendi & conservandi fructus, ut Pirh. cum eadem Gl. v. in spiritualibus) per se, vel per alium, in toto vel in parte (sive in judicio, sive extra illud, ut Gl. v. gerere) recipere, vel illi se ingerere præsumat, & qui secus faxit, jure electionis, si quod per illam ei quæsitum, ipso jure sit privatus.

2. Unde jam etiã licet non solum à Papa ex certa scientia & causâ cognita soleat quandoq; deputari tantisper Ecclesiæ vacanti œconomus, etiam ipse electus, cum libera tam in spiritualibus quam temporalibus administrandi facultate. Laym. in c. cum nobis. de elect. n. 8. Lott. l. 3. q. 27. n. 295. Pirh. ad tit. de elect. n. 292. Pass. cit. n. 4. ut couitat ex cit. c. cum nobis. Quamvis etiam respectu dignitatum inferiorum à Cathedrali (de qua aliàs solum loquitur cap. cum nobis.) inferioribus Papâ sit permilla deputatio œconomi, ut Lott. l. 3. q. 27. n. 296. ex Abb. in cit. c. cum nobis. in 6. nullatenus tamen iis concessa est potestas deputandi pro œconomis eundemmet electum; quia lex, nimirum cap. avaritia. illum ad hoc inhabilitat, in qua lege inferior dispensare nequit. Lott. loc. cit. n. 297. & 298.

3. Sic etiam, etsi penes Capitulum sit administrator, tam in spiritualibus quam temporalibus, possitque eam alteri committere, nunquam tamen potest eam committere ipsi electo; quia alioqui feret adhuc fraus ipsi legi prohibenti, ne is admittret. Pirh. loc. cit. Quin etiam, si contingeret, quòd Ecclesiæ procurator aut œconomus (intelligitur constitutus ad liberum alicujus arbitrium; v. g. à Capitulo sede vacante, vel, si sermo est de prælato Ecclesiæ inferioris, ab Episcopo; secus enim esset de eo, qui ex consuetudine Ecclesiæ aliòve jure speciali debebat deputari œconomus, ut Lott. l. 3. q. 17. n. 10. juxta mox dicenda) eligeretur in prælatum, illum debere itatim cessare ab administratione œconomia, tradit Bass. cit. n. 4. ad inirium, citans Jo. And. & Gemin. in c. avaritia. n. 4. Ve-

rall. qui dicit se habuisse à compositoribus in Concilio Lugdun. unde desumptus iste canon avaritia, & hoc fuisse de eorum mente.

4. Neque obstat his, quòd dicitur S. Congregatio anno 1593. ad interrogatum illud: num dignior (intellige ex concursu) ante confirmationem possit gaudere fructibus parochialis sub prætextu Rectoris, Commentarii, seu Vicarii: respondisse, ut refert Garc. de benef. p. 9. c. 2. n. 21. apud Pass. cit. n. 4. illum ante collationem non posse percipere fructus, nisi ut administratorem. Nam, ut ait Garc. loc. cit. n. 25. id obiter fuit dictum, & non principaliter; vel, ut melius Pass. non satis constat de illa declaratione, seu non sit authentica. Ad hæc in dicta declaratione est sermo de parochiali; cum tamen c. avaritia. loquatur tantum de beneficiis sonantibus in dignitatem. Adde, quòd cit. cap. loquatur de electo canonicè, seu ab electoribus confirmando; non verò de electo digniore ex pluribus dignis ab Episcopo, dein providendo per collationem.

5. Possè nihilominus aliquem, cui ex privilegio vel consuetudine competeret administratio episcopatus vel prælaturæ vacantis, si eligeretur ad eam, eandem administrare ante confirmationem, tradit Pirh. cit. n. 292. in fine. citans Franc. in cit. c. avaritia. n. 1. Item Lott. l. 3. q. 17. n. 310. dicens, in eo casu cessare commentum fraudis, & hinc talem posse impunè continuare administrationem ante confirmationem; citat pro hoc Gemin. in c. avaritia. n. 4. Anchar. n. 3. Butrio. n. 3. Quin etiam posse administrare, etiam sub nomine œconomi, etiam si hoc procurasset, ubi ageretur de electo ultra montes, quippe cui aliàs, ut per se administrare possit ante confirmationem, conceditur vi c. nihil. de elect. tradit Lott. loc. cit. num. 308. & 309. citans Jo. Mo-nach. Gemin.

Quæstio 428. An solum lege positivâ humanâ, an verò etiam ex lege divina verita sit administratio ante confirmationem, & opus illâ ad administrandum?

Respond. resolutionem hujus quæstionis ex eo pendere, num potestas administrandi & agendi, quæ spectant ad dignitatem, officium, beneficium, ad quod quis eligitur, habeatur per ipsam electionem; an verò ea potestas prius conferatur per ipsam confirmationem. In qua secunda sententia, quam nos amplexi sumus, ubi quod electo per electionem non conferatur jus in re, seu jus ipsum & titulus prælaturæ, sed solum jus ad illam, indubitato verita est ex lege, etiam divina connaturali institutioni electionis canonicæ ad officia ecclesiastica, præcipue ad prælaturas habentes potestatem Ordinis & jurisdictionis, administratio ante confirmationem: Et sic de jure naturæ actus exercitus à non habente potestatem illum exercendi est nullus, & illum agere illicitum. Pass. cit. c. 33. n. 5. juncto n. 10. & 11. Addit tamen Pass. n. 10. quòd confirmatio jure divino sit necessaria, id intelligendum de confirmatione necessaria sub conjunctione; nempe vel in se, vel in alio æquivalente; eò quòd Papa concedere possit, ut electio sit simul confirmatio, & quòd electus ex vi electionis habeat potestatem jurisdictionis.